

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕПАРТАМЕНТ ОСВІТИ І НАУКИ СУМСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ
ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ
ДЕРЖАВНИЙ ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«РЕУТИНСЬКИЙ ПРОФЕСІЙНИЙ АГРАРНИЙ ЛІЦЕЙ»**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ ДПТНЗ «Реутинський ПАЛ»

«30» березня 2023р. № 20-ОД

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ВНУТРІШНЮ СИСТЕМУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ
ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА ЯКОСТІ ОСВІТИ
У ДЕРЖАВНОМУ ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОМУ
НАВЧАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ «РЕУТИНСЬКИЙ ПРОФЕСІЙНИЙ
АГРАРНИЙ ЛІЦЕЙ»**

РОЗГЛЯНУТО ТА СХВАЛЕНО

на засіданні педагогічної ради ДПТНЗ

«Реутинський ПАЛ»

протокол від «30» березня 2023 р. №41

I. Загальні положення

Положення про внутрішню систему забезпечення якості освітньої діяльності та якості освіти в ДПТНЗ «Реутинський ПАЛ» (далі – ВСЗЯО) розроблено відповідно до Законів України «Про освіту»; «Про загальну середню освіту»; розпорядження Кабінету Міністрів України від 14 грудня 2016 р. № 988-р «Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року»; ДСТУ ISO 9001:2015 Системи управління якістю. Вимоги; ДСТУ ISO 9000:2015 Системи управління якістю. Основні положення та словник термінів; наказу Міністерства освіти і науки України від 09.01.2019 № 17 «Про затвердження Порядку проведення інституційного аудиту закладів загальної середньої освіти», Методики оцінювання освітніх і управлінських процесів закладу загальної середньої освіти під час інституційного аудиту, затвердженої наказом Державної служби якості освіти України від 09 січня 2020 р. № 01-11/1 (в редакції наказу від 27.08.2020 № 01-11/42); Концепції «Сучасна професійно-технічна освіта» на період до 2027 року, затвердженої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 12.06.2019 № 419-р; Стратегії розвитку професійної (професійно-технічної) освіти на період до 2023 року.

У процесі розроблення положення про ВСЗЯО враховувалися методичні рекомендації з питань формування якості освіти в закладі загальної середньої освіти» (Наказ МОН від 03.11.2020 № 1480) та Методичні рекомендації з питань формування внутрішньої системи забезпечення якості освіти у закладах професійної (професійно-технічної) освіти (Наказ МОН від 06.05.2021 № 509).

Внутрішня система забезпечення якості освіти в ліцеї розбудовується на виконання статті 41 Закону України «Про освіту» для спрямування та контролю діяльності закладу щодо забезпечення якості освіти.

Процес створення та реалізації внутрішньої системи забезпечення якості освіти базується на таких принципах:

- автономія закладу освіти;
- академічна доброчесність;
- гнучкість і адаптивність системи освітньої діяльності;
- гуманізм;
- забезпечення рівного доступу до освіти без дискримінації за будь-якими ознаками, зокрема за ознакою інвалідності;
- демократизм;
- доступність для кожного громадянина всіх форм і типів освітніх послуг, що надаються державою;
- урахування впливу зовнішніх чинників;
- цілісність системи управління якістю освіти;
- відповідність європейським та національним стандартам якості професійної (професійно-технічної) освіти;
- орієнтація на замовника кадрів, урахування потреб та очікувань здобувачів освіти й суспільства;
- відкритість та прозорість інформації.

Метою розбудови та функціонування внутрішньої системи забезпечення якості освіти є:

- гарантування якості освіти;
- формування довіри громади до закладу освіти;
- постійне та послідовне підвищення якості освіти.

Відповідальність за впровадження ВСЗЯО в ДПТНЗ «Реутинський ПАЛ» покладається на директора ліцею. Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти погоджується педагогічною радою, яка має право вносити зміни та доповнення і затверджується керівником закладу.

II. Структура внутрішньої системи забезпечення якості освіти

Складовими системи забезпечення якості освіти є:

- політика та процедури внутрішньої системи забезпечення якості освіти;
- система та механізми забезпечення академічної доброчесності в закладі освіти;
- оприлюднені критерії, правила і процедури оцінювання здобувачів освіти;
- оприлюднені критерії, правила і процедури оцінювання педагогічної діяльності педагогічних працівників;
- оприлюднені критерії, правила і процедури оцінювання управлінської діяльності керівних працівників закладу освіти;
- механізми реалізації внутрішньої системи забезпечення якості освіти.
- забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу;
- забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління ліцеєм;
- створення в закладі освіти інклюзивного освітнього середовища, універсального дизайну та розумного пристосування.
-

III. Стратегія (політика) забезпечення внутрішньої системи якості освіти

Політика внутрішньої системи забезпечення якості освіти спрямована на:

- створення системи та механізмів забезпечення академічної доброчесності;
- забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління закладом освіти;
- забезпечення наявності в закладі освіти необхідних ресурсів для організації освітнього процесу та підтримки здобувачів загальної середньої, професійної освіти;
- створення в закладі освіти інклюзивного освітнього середовища;

- запобігання та протидія булінгу (розроблення та оприлюднення правил поведінки здобувача освіти, плану заходів, спрямованих на запобігання та протидію булінгу, порядку подання та розгляду (з дотриманням конфіденційності) заяв про випадки булінгу, порядку реагування на доведені випадки булінгу в ліцеї та відповідальності осіб, причетних до булінгу в закладі освіти);
- застосування системи внутрішнього моніторингу для відстеження та коригування результатів освітньої діяльності;
- удосконалення планування освітньої діяльності: затвердження, моніторинг і періодичний перегляд освітніх програм;
- посилення кадрового потенціалу ліцею;
- забезпечення публічності інформації про діяльність ДПТНЗ «Реутинський ПАЛ»;
- забезпечення академічної доброчесності.

IV. Створення системи та механізмів забезпечення академічної доброчесності

4.1. Основними завданнями академічної доброчесності в ДПТНЗ «Реутинський ПАЛ» є: формування академічної етики та поваги до інтелектуальних надбань; дотримання норм законодавства про авторське право, яке покликане сприяти впровадженню практики належного цитування через визначення поняття та форм плагіату, методів запобігання його поширенню; процедура розгляду та іксування фактів плагіату, а також формалізація можливих наслідків.

4.2. Профілактика плагіату (копіляції) у навчальному процесі в ДПТНЗ «Реутинський ПАЛ» здійснюється шляхом: формування, видання а розповсюдження методичних матеріалів з уніфікованим визначенням вимог щодо належного оформлення посилань на використання у письмових роботах матеріалів; контроль з боку викладачів за правильним оформленням посилання на джерела інформації у разі апозичень ідей, тверджень, відомостей у всіх видах робіт здобувачів освіти (повідомлень, презентацій, рефератів, творів, творчих робіт, курсових робіт, виступів на конференціях, публікацій здобувачів освіти у періодичних виданнях та веб-сайтах);

4.3. Дотримання академічної доброчесності педагогічними працівниками передбачає:

- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про методики і результати досліджень, джерела використаної інформації та власну педагогічну діяльність;
- контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти;
- об'єктивне оцінювання результатів навчання.

4.4. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної діяльності і джерела інформації.

4.5. За порушення академічної доброчесності педагогічні працівники училища можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

- відмова у присвоєнні кваліфікаційної категорії;
- позбавлення присвоєної кваліфікаційної категорії;
- відмова у присвоєнні педагогічного звання;
- позбавлення присвоєного педагогічного звання;
- позбавлення права брати участь у роботі визначених законом органів чи займати визначені законом посади.

4.6. За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

- повторне проходження оцінювання (контрольна, практична, лабораторна роботи, тест, залік тощо);
- повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми.
-

V. Критерії, правила і процедури оцінювання здобувачів освіти

Критерії, правила і процедури оцінювання здобувачів освіти в ліцеї визначаються на основі положень відповідних наказів МОН України щодо оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти у системі загальної середньої, професійної (професійно-технічної) світи.

5.1. Критерії, правила і процедури оцінювання результатів навчання розроблені на основі визначених законодавством критеріїв оцінювання шляхом їх конкретизації відповідно до навчальних предметів (інтегрованих курсів), форм організації освітнього процесу, видів діяльності здобувачів освіти. Відповідні критерії, правила і процедури оцінювання, а також вибір шкали оцінювання є обґрунтованими, сформульованими у зрозумілій для батьків та здобувачів освіти формі, а також оприлюднені.

5.2. Процедура проведення різних видів оцінювання (формульовального, поточного, тематичного, семестрового, річного, державної підсумкової атестації) є прозорими та відповідають політиці щодо оцінювання, визначеній закладом освіти, політиці справедливого та об'єктивного оцінювання результатів навчання здобувачів освіти, політиці забезпечення компетентнісного підходу в оцінюванні результатів здобувачів освіти.

5.3. Оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти здійснюється за 12-ти бальною шкалою) і його результати позначаються цифрами від 1 до 12

(відповідно до наказу МОН України від 13.04.2011 № 329 «Про затвердження Критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти»).

5.4. Відповідно до ступеня оволодіння знаннями і способами діяльності виокремлюються чотири рівні навчальних досягнень здобувачів освіти: початковий, середній, достатній, високий.

5.5. Оцінювання здійснюється у процесі повсякденного вивчення результатів навчальної роботи здобувачів освіти, а також за результатами перевірки навчальних досягнень: усної (індивідуальне, групове, фронтальне опитування), письмової (самостійна робота, контрольна робота, тематична контрольна робота, тестування та ін.).

5.6. Обов'язковому оцінюванню підлягають навчальні досягнення здобувачів освіти із предметів інваріантної складової навчального плану закладу.

5.7. Критерії оцінювання є обов'язковою складовою навчальної програми спеціальних дисциплін. На початку семестру викладач, який викладає дисципліну, повинен ознайомити здобувачів освіти зі змістом, структурою, формою екзаменаційної (залікової) роботи та прикладами комплексних кваліфікаційних завдань.

5.8. Система оцінювання знань здобувачів освіти включає вхідний, поточний, семестровий, директорський контроль знань та атестацію здобувачів загальної середньої, професійної (професійно-технічної) освіти.

5.9. Для впровадження ефективної системи моніторингу рівня знань здобувачів освіти із кожної дисципліни навчального плану розробляється методичне забезпечення проведення поточного, проміжного і підсумкового контролю; до кожної теми (модуля) навчальних дисциплін складаються засоби діагностики, тестові комплекси та комплексн контрольні роботи.

5.10. Вхідний контроль проводиться на початку навчання в ДПТНЗ «Реутинський ПАЛ» з метою виявлення шкільного рівня підготовки, необхідного для засвоєння конкретної дисципліни та надання практичної індивідуальної допомоги здобувачам освіти у поповненні необхідних знань. Проводить його педагогічний працівник, якому доручено викладати відповідну дисципліну. Підсумки контролю обговорюються на методичних комісіях та плануються заходи щодо підвищення рівня знань здобувачів освіти.

5.11. Поточний контроль здійснюється протягом семестру під час проведення лекційних, практичних, лабораторних, семінарських занять. Основна мета поточного контролю – забезпечення зворотнього зв'язку між педагогічними працівниками та здобувачами освіти у процесі навчання, забезпечення управління освітньою мотивацією здобувачів освіти. Поточний контроль проводиться у формі усного опитування або письмово.

5.12. Семестровий підсумковий контроль проводиться у формі екзамену, диференційованого заліку чи заліку, визначеного навчальним планом у терміни, передбачені графіком освітнього процесу, та в обсязі навчального матеріалу, визначеного робочою програмою навчальної дисципліни.

5.13. Після кожного семестру визначаються та оприлюднюються рейтинги здобувачів освіти за успішністю.

5.14. Директорський контроль якості підготовки здобувачів освіти з дисципліни є контролем стійкості знань, умінь та навичок і може проводитись за модулями (темами) дисципліни, що були вивчені в попередньому семестрі, або за навчальною програмою всієї дисципліни як для перевірки готовності здобувачів освіти до підсумкового контролю, так і для перевірки залишкових знань.

5.15. Пакет завдань для проведення директорського контролю розробляється педагогічними працівниками методичної (циклової) комісії, які викладають відповідні дисципліни та затверджується на засіданні методичної комісії. Директорський контроль проводиться у письмовій формі та у формі тестування, в тому числі, комп'ютерного. Контроль проводиться педпрацівниками у присутності викладача та представника адміністрації ДПТНЗ «Реутинський ПАЛ». За підсумками проведення директорського контролю знань здобувачів освіти навчальною частиною проводиться його детальний аналіз, результати якого розглядаються на засіданнях методичних комісій, педагогічної ради ДПТНЗ «Реутинський ПАЛ» та доводяться до відома директора.

5.16. Атестація випускників проводиться за атестованими професіями та завершується видачею документів про присвоєння відповідної здобутої кваліфікації. Атестація здійснюється відкрито.

5.17. Голова Екзаменаційної комісії призначається директором ДПТНЗ «Реутинський ПАЛ» за поданням навчальної частини з числа провідних фахівців галузі, представників державних та недержавних підприємств, установ, висококваліфікованих працівників інших закладів освіти.

5.18. Члени комісії призначаються з викладачів відповідного фаху, голів циклових комісій, визнаних фахівців із відповідних спеціальностей. До складу Екзаменаційної комісії додатково можуть входити делеговані, відповідно до укладених угод про співпрацю, представники територіальних/галузевих представницьких органів роботодавців.

5.19. Програма, методика та форма проведення екзамену (усно, письмово, тестування (можливе комп'ютерне тестування)), критерії оцінювання компетентностей на екзамені визначаються методичними (цикловими) комісіями.

5.20. Відповідальні за впровадження та вдосконалення процедури оцінювання здобувачів освіти: директор, заступники директора, голови методичних (циклових) комісій.

5.21. Державна підсумкова атестація осіб, які здобувають загальну середню освіту в ліцеї, відбувається відповідно до наказу МОН України від 07.12.2018 № 1369 «Про затвердження Порядку проведення державної підсумкової атестації» (Із змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства освіти і науки України наказу Міністерства освіти і науки України від 09.07.2019 № 945 «Деякі питання проведення в 2021 році зовнішнього незалежного оцінювання результатів навчання, здобутих на основі повної

загальної середньої освіти», Наказ МОН від 12.10.2020 № 1262 «Деякі питання проведення в 2020/2021 навчальному році державної підсумкової атестації осіб, які здобувають загальну середню освіту»)).

5.26. Результати оцінювання здобувачів освіти обговорюються на засіданні педагогічної ради ліцею.

VI. Критерії, правила і процедури оцінювання педагогічної діяльності педагогічних працівників

Критерії, правила і процедури оцінювання педагогічної діяльності педагогічних працівників закладу визначаються на основі положень наказу МОН України від 09.01.2019 № 17 «Про затвердження Порядку проведення інституційного аудиту закладів загальної середньої освіти».

6.1. Вимоги до педагогічних працівників закладу встановлюються у відповідності до розділу VII Закону України «Про освіту».

6.2. Якість педагогічного складу регулюється прозорими процедурами відбору, призначення та звільнення з посади, кваліфікаційними вимогами та вимогами до професійної компетентності, системою підвищення кваліфікації.

6.3. Відповідність фаховості викладача навчальній дисципліні визначається відповідністю його спеціальності згідно з документами про вищу освіту або про науковий ступінь, про вчене звання, наукову спеціальність, досвід практичної роботи за відповідним фахом та проходженням відповідного підвищення кваліфікації.

6.4. Основними критеріями оцінювання педагогічної діяльності педагогічних працівників є:

- стан забезпечення кадрами відповідно фахової освіти;
- освітній рівень педагогічних працівників;
- результати атестації;
- систематичність підвищення кваліфікації;
- наявність педагогічних звань, почесних нагород;
- наявність авторських програм, посібників, методичних рекомендацій, статей тощо;
- участь в експериментальній діяльності;
- результати освітньої діяльності;
- оптимальність розподілу педагогічного навантаження;
- показник плинності кадрів.

6.5. З метою вдосконалення професійної підготовки педагогів закладу шляхом поглиблення, розширення й оновлення професійних компетентностей організовується підвищення кваліфікації педагогічних працівників. Щорічне підвищення кваліфікації педагогічних працівників здійснюється відповідно до статті 59 Закону України «Про освіту», постанови Кабінету Міністрів України від 21.08.2019 № 800 та листа Міністерства освіти і науки України від 04.11.2019 № 1/9-683.

6.6. Формами підвищення кваліфікації є інституційна (очна (денна, вечірня), заочна, дистанційна, мережева), дуальна, на робочому місці тощо. Форми підвищення кваліфікації можуть поєднуватись.

Основними видами підвищення кваліфікації є:

- навчання за програмами підвищення кваліфікації;
- стажування;
- участь у семінарах, практикумах, тренінгах, вебінарах, майстер-класах тощо.

6.7. Щорічний план підвищення кваліфікації педагогічних працівників затверджує педагогічна рада.

6.7. Показником ефективності та результативності діяльності педагогічних працівників є їх атестація та сертифікація, яка проводиться відповідно до частини четвертої статті 54 Закону України «Про освіту», постанови Кабінету Міністрів України від 27.12.2018 № 1190 та на підставі п.1.5, п.2.1, п.2.2 Типового положення про атестацію педагогічних працівників, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 06.10.2010 № 930 (зі змінами, затвердженими наказом МОН України від 20.12.2011 № 1473 та від 08.08.2013 № 1135).

VII. Критерії, правила і процедури оцінювання управлінської діяльності керівних працівників закладу освіти

Критерії, правила і процедури оцінювання управлінської діяльності керівних працівників закладу освіти визначаються на основі положень наказу Міністерства освіти і науки України від 09.01.2019 № 17 «Про затвердження Порядку проведення інституційного аудиту закладів загальної середньої освіти».

7.1. Управлінський цикл у ДПТНЗ «Реутинський ПАЛ» передбачає стратегічне та поточне планування освітньої діяльності, організацію освітнього процесу, здійснення моніторингу виконання поставлених завдань та інші дії.

7.2. Важливими процедурами, що забезпечують якість управлінських процесів є: планування діяльності закладу освіти, визначення режиму його роботи, створення розкладу занять з урахуванням вікових особливостей здобувачів освіти та відповідністю освітнім потребам; прийняття на роботу та звільнення працівників; формування штату закладу, залучення кваліфікованих педагогічних та інших працівників відповідно до штатного розпису, освітніх та освітньо-професійних програм; забезпечення відкритого доступу до певної інформації, визначеної законодавством; реагування на звернення, випадки булінгу (цькування) тощо.

7.3. Керівництво закладу освіти планує та здійснює заходи щодо утримання в належному стані будівель, приміщень, обладнання; сприяє створенню психологічно комфортного середовища, яке забезпечує конструктивну взаємодію здобувачів освіти, їх батьків, педагогічних та інших працівників закладу освіти та взаємну довіру; сприяє підвищенню кваліфікації педагогічних працівників; мотивує педагогічних працівників до підвищення

якості освітньої діяльності, саморозвитку, здійснення інноваційної освітньої діяльності; створює умови для розвитку громадського самоврядування; сприяє виявленню громадської активності та ініціативи учасників освітнього процесу, їх участі в житті місцевої громади; сприяє формуванню в учасників освітнього процесу негативного ставлення до корупції; оцінює освітню діяльність педагогічних працівників, забезпечує об'єктивний аналіз її якості та слугує активізації професійної діяльності; здійснює, шляхом аналізу виконання ними посадових обов'язків та планів роботи, визначення їхніх рейтингів; стимулює педагогічних працівників: преміюванням, встановленням надбавок, представленням до присвоєння почесних звань тощо.

7.4. Управлінські рішення приймаються з урахуванням пропозицій учасників освітнього процесу на основі конструктивної співпраці, взаємодії закладу освіти з місцевою громадою.

7.5. Заклад освіти створює умови для реалізації прав і обов'язків учасників освітнього процесу, індивідуальних освітніх траєкторій здобувачів освіти, упроваджує політику академічної доброчесності, оприлюднює інформацію про результати оцінювання педагогічних працівників на офіційному сайті ДПТНЗ «Реутинський ПАЛ».

VIII. Забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, зокрема для самостійної роботи здобувачів освіти

8.1. Забезпечення необхідними ресурсами освітнього процесу та підтримки здобувачів загальної середньої, професійної та фахової передвищої освіти в ДПТНЗ «Реутинський ПАЛ» відповідає ліцензійним вимогам.

8.2. ДПТНЗ «Реутинський ПАЛ» є комплексом, який складається з:

- 4 навчальних корпусів де розміщені кабінети загальноосвітньої підготовки та спеціального циклу, навчальні лабораторії і майстерні для виробничого навчання, спортивна зала, кабінети адміністрації.

- п'ятиповерховий гуртожиток, де розміщені: бібліотека, актові зали, музей, кабінет охорони праці і класу безпеки, електромонтажна майстерня, фельдшерський пункт;

- їдальня на 120 місць;

- машино – тракторний парк, ремонтно – механічна майстерня, гаражі, складські приміщення, ангар;

- лазня, пральня, очисні споруди, інші приміщення

8.3. Будинки і споруди відповідають паспортним даним і санітарно-гігієнічним нормам. Усі приміщення використовуються упродовж навчального року з повним навантаженням, утримуються в належному гігієнічному режимі.

8.4. У навчальному закладі функціонують 20 навчальних кабінетів, 11 майстерень та лабораторій.

8.5. Навчальні кабінети, майстерні – це ізольовані приміщення, які відповідають своїм призначенням санітарно-гігієнічним нормам та обладнані

сучасними технічними засобами навчання. Кількість навчальних приміщень повною мірою забезпечує навчання здобувачів освіти в одну зміну.

8.6. Для забезпечення ефективної організації й оптимізації освітнього процесу в кабінетах із кожної навчальної дисципліни є комплекси навчально-методичного забезпечення та необхідні технічні засоби навчання: мультимедійні дошки, сучасна комп'ютерна техніка, наочні посібники, навчальні моделі, прилади, пристрої та інше.

8.7. Необхідними ресурсами освітнього процесу для підтримки здобувачів загальної середньої, професійної (професійно-технічної) освіти в ДПТНЗ «Реутинський ПАЛ» є методичне забезпечення навчальних дисциплін.

8.8. Матеріально-технічна база ДПТНЗ «Реутинський ПАЛ» повністю пристосована для підготовки кваліфікованих робітників. Освітній процес здійснюється в навчальних корпусах, лабораторіях і майстернях, на базах практик. Забезпеченість складає 100 %.

8.9. У ДПТНЗ «Реутинський ПАЛ» створено умови для доступу здобувачів освіти до Інтернету в навчальних корпусах, лабораторіях, майстернях, гуртожитку; діє Wi-Fi мережа.

8.10. Освітній процес забезпечено навчальною, методичною та науковою літературою на паперових та електронних носіях завдяки фондам бібліотеки, веб-ресурсам ДПТНЗ «Реутинський ПАЛ».

8.11. З метою підтримки здобувачів загальної середньої, професійної (професійно-технічної) освіти в ліцеї розроблено заходи, спрямовані на адаптацію здобувачів освіти першого курсу до освітнього процесу: запроваджено обов'язковий семінар для педагогічних працівників, на яких покладаються функції керівників груп нового прийому; запроваджено тематичне щорічне (березень-квітень) опитування здобувачів освіти першого курсу для встановлення (і наступного вирішення) проблем адаптації, організаційного забезпечення, взаємодії з викладацьким складом та адміністрацією, недосконалості ресурсів для забезпечення навчання, самостійної роботи, задоволення соціально-культурних потреб тощо.

8.12. Для організації освітнього процесу ліцей забезпечений такими ресурсами, як:

- Державний стандарт загальної середньої освіти;
- типові освітні програми;
- стандарти професійної (професійно-технічної) освіти;
- статут закладу освіти;
- стратегія розвитку закладу освіти;
- річний план роботи закладу освіти;
- освітні програми з професій;
- навчальні програми дисциплін;
- програми з виробничого навчання;
- програми з виробничої практики;
- робочі навчальні плани;
- правила прийому до ДПТНЗ «Реутинський ПАЛ»;
- штатний розпис закладу освіти;

- методики та технології організації освітнього процесу;
- методики роботи з дітьми з особливими освітніми потребами;
- система матеріального та морального заохочення;
- плани підвищення кваліфікації педагогічних працівників.

8.13. Показники: рівень задоволеності здобувачів загальної середньої, професійної (професійно-технічної) освіти, відповідність ліцензійним вимогам.

8.14. Відповідальні за упровадження: директор, заступники директора, методист, практичний психолог.

ІХ. Забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління закладом освіти

Для ефективного управління заклад має бути забезпечений такими компонентами інформаційних систем, як:

- сучасна мережа Інтернет;
- покриття Wi-Fi;
- технічне забезпечення (комп'ютерне, мультимедійне обладнання, цифрові засоби: проектор, фотокамера, проекційний екран, інтерактивна дошка тощо);
- ліцензовані програмні продукти, електронні освітні ресурси;
- єдиний інформаційний простір закладу (можливість спільного використання суб'єктами освіти наявних у системі електронних ресурсів);
- доступ до наявних освітніх веб-ресурсів (веб-сайти, блоги педагогів, сайт закладу освіти, платформа для дистанційної освіти);
- інформаційні ресурси навчального призначення (бібліотека, бази даних, інформаційні системи, програмне забезпечення, засоби зв'язку).

9.1. Інформаційна система управління освітньою діяльністю ДПТНЗ «Реутинський ПАЛ» – це програмно-апаратний комплекс, що забезпечує ряд основних функцій роботи з документами в електронному вигляді. До її основних функцій відноситься реєстрація документів, розробка та збереження документів в електронному вигляді, направлення документів на розгляд та виконання, контроль проходження та виконання документів, пошук документів за різними параметрами, введення, підтримка та зберігання будь-яких типів документів, захист від несанкціонованого доступу та управління прав доступу до документів.

9.2. Інформаційна система управління зводить до мінімуму переміщення паперів усередині ліцею, створює оптимальні умови автоматизації робочих місць учасників освітнього процесу та застосування ними програмного забезпечення, що допомагає систематизувати роботу суб'єктів управління закладом освіти на усіх рівнях системи менеджменту.

9.3. Основними заходами з розвитку інформатизації є створення її належної та ефективної інфраструктури, упровадження уніфікованих засобів доступу до корпоративних даних, поліпшення керування всіма комплексами

інформаційних ресурсів, а також забезпечення відповідності інфраструктури стратегічним цілям ДПТНЗ «Реутинський ПАЛ».

9.4. Електронні освітні ресурси забезпечують публічність інформації про освітні програми: перелік навчальних дисциплін, логічну послідовність їх вивчення, розклад занять, графік освітнього процесу, вимоги до набуття компетентностей тощо.

9.5. Електронні освітні ресурси, розміщені в локальній мережі ДПТНЗ «Реутинський ПАЛ», в мережі Інтернет та на електронних носіях, дозволяють забезпечити здобувачів загальної середньої, професійної (професійно-технічної) освіти необхідною інформацією, підвищують рівень та якість освітніх послуг, є засобом створення умов для розвитку креативних здібностей здобувачів освіти, підвищення компетентності викладача, індивідуалізації процесу навчання.

9.6. У ДПТНЗ «Реутинський ПАЛ» розроблено й реалізується збалансована система заходів спрямована на: стимулювання і спонукання викладачів до впровадження мультимедійних технологій при викладанні навчальних дисциплін – як у лекційних заняттях, так і при проведенні лабораторних робіт (віртуальні лабораторні); оснащення необхідної кількості кабінетів мультимедійним обладнанням; розширення внутрішньої комп'ютерної мережі; формування інформаційної культури педагогічних працівників і здобувачів освіти; забезпечення фонду бібліотеки та щорічної підписки на освітню періодичну пресу.

9.7. Створено бази даних про здобувачів освіти та працівників ДПТНЗ «Реутинський ПАЛ».

9.8. Відповідальні за провадження інформаційних систем: директор, заступники директора, методист, голови методичних (циклових) комісій, бібліотекар.

Х. Самооцінювання

З метою аналізу стану сформованості та функціонування внутрішньої системи із забезпечення якості освіти в ДПТНЗ «Реутинський ПАЛ» проводиться самооцінювання. Самооцінювання є процесом вивчення та оцінювання ефективності функціонування внутрішньої системи з метою вдосконалення освітніх і управлінських процесів закладу освіти.

Механізми реалізації ВСЗЯО передбачають здійснення періодичного оцінювання компонентів ліцею за напрямками оцінювання відповідальними посадовими особами і представниками громадських структур закладу освіти на основі визначених методів збору інформації та відповідного інструментарію.

10.1. Застосування системи внутрішнього моніторингу для відстеження та коригування результатів освітньої діяльності здійснюється відповідно до:

- критеріїв кваліфікаційної атестації випускника, розроблених закладом разом із роботодавцями на основі компетентнісного підходу;
- кваліфікаційних характеристик із професій;

- критеріїв самооцінювання якості педагогічної та управлінської діяльності;
- критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти загальноосвітніх дисциплін;
- критеріїв оцінювання рівня навчальних досягнень здобувачів освіти за професіями;
- індикаторів (показників, що відображають стан об'єктів спостереження, їх якісні або кількісні характеристики);
- методів збору інформації, яка підлягає аналізу та оцінюванню:
  - аналізу документів (плани роботи, звіти, протоколи засідань педагогічної ради, класні журнали, протоколи методичних та циклових комісій тощо).
  - опитування:
    - ✓ анкетування учасників освітнього процесу (педагогів, здобувачів освіти, батьків);
    - ✓ інтерв'ю (із педагогічними працівниками, представниками учнівського самоврядування);
    - ✓ фокус-групи (із батьками, здобувачами освіти, представниками учнівського самоврядування, педагогами).
- моніторингів:
  - навчальних досягнень здобувачів освіти (вхідний, поточний, підсумковий, семестровий, директорський контроль);
  - атестації здобувачів загальної середньої, професійної (професійно-технічної) освіти;
  - педагогічної діяльності (спостереження за проведенням навчальних занять, позакласною роботою тощо);
  - спостереження за освітнім середовищем (санітарно-гігієнічні умови, стан забезпечення навчальних приміщень, безпека спортивних та ігрових майданчиків, робота їдальні, вплив середовища на навчальну діяльність тощо).
  - освітніх програм щодо коригування професійних вимог до випускника з урахуванням вимог роботодавців;
  - критеріїв, за якими оцінюються досягнення здобувачів освіти з урахуванням професійних компетенцій;
  - робочих навчальних планів щодо структури: визначення переліку навчальних дисциплін і практик, розподіл навчального часу здобувачів освіти.

10.2. Інструментарій методів збору інформації:

- вивчення документації закладу освіти;
- пам'ятки для аналізу документів (щодо системи оцінювання навчальних досягнень учнів; фінансування закладу освіти; кількісно-якісного складу педагогічних працівників тощо);
- опитування учасників освітнього процесу (анкетування, (для педагогів, здобувачів освіти, батьків), індивідуальне інтерв'ю, фокус-групове дослідження);

- бланки спостереження (за освітнім середовищем, проведенням навчальних занять, позакласною роботою тощо).

10.3. Запровадження процедури щорічного самооцінювання ефективності діяльності (реалізація визначених планів і встановлених завдань, виконання навчальної, адміністративно-господарської та управлінської функцій) та впливу зовнішніх по відношенню до підрозділу чинників - вимоги ринку праці). Самооцінка, крім об'єктивних показників (кількісні та якісні параметри контингенту здобувачів освіти, кваліфікація персоналу, навчально-методичне і ресурсне забезпечення, показники відсіву здобувачів освіти і рівень прогресу випускників), повинна враховувати результати соціологічних опитувань здобувачів освіти та викладачів і зовнішню оцінку. Основною метою самооцінювання є не стільки фіксація досягнутих результатів, скільки виявлення недоліків та проблем і пошук шляхів їхнього вирішення.

10.4. Дані щодо процедури та результатів оцінювання мають узагальнюватися зокрема в таблицях «Компоненти напряму оцінювання». До них віднесено (відповідно до наказу МОН України від 09.01.2019 № 17 «Про затвердження Порядку проведення інституційного аудиту закладів загальної середньої освіти» та Методики оцінювання освітніх і управлінських процесів закладу загальної середньої освіти під час інституційного аудиту затвердженої наказом Державної служби якості освіти України від 09.01.2020 №01-11/1):

- освітнє середовище закладу освіти (облаштування території, стан приміщення закладу, дотримання повітряно-теплового режиму, стан освітлення, прибирання приміщень, облаштування та утримання туалетів, дотримання питного режиму тощо);
- система оцінювання здобувачів освіти (оприлюднення критеріїв, правил та процедур оцінювання навчальних досягнень, здійснення аналізу результатів навчання здобувачів, запровадження системи формувального оцінювання тощо);
- педагогічна діяльність педагогічних працівників (формування та реалізація індивідуальних освітніх траєкторій здобувачів освіти використання інформаційно-комунікаційних технологій в освітньому процесі, розвиток педагогіки партнерства тощо);
- управлінські процеси закладу освіти (стратегія розвитку закладу, здійснення річного планування відповідно до стратегії, підвищення кваліфікації педагогічних працівників тощо).

10.5. Внутрішня система забезпечення якості освіти реалізовується через механізм оцінювання:

- періодичність оцінювання. Визначається відповідно до частоти оцінювання (1 раз на п'ять років, 1 раз на 3 роки, 1 раз на рік, семестр, щомісячно тощо);
- відповідальні за оцінювання. Ними є не тільки члени адміністрації ліцею, а й представники колективу, громадських організацій закладу. Перелік таких осіб може виглядати так: директор, заступники директора, методисти, голови методичних (циклових) комісій, педагогічні працівники, педагог соціальний, бібліотекар, медична сестра, члени

батьківського комітету, учнівського комітету тощо. Відповідальна особа після завершення процедури оцінювання, надає аналітичну довідку, письмовий звіт, усний звіт, доповідну записку, акт тощо;

- рівень оцінювання. Рівень оцінювання як обов'язковий елемент механізму передбачає визначення рівня оцінювання: перший (високий); другий (достатній); третій (вимагає покращення); четвертий (низький).
- управлінське рішення. Управлінське рішення приймається на основі аналізу отриманої інформації у вигляді наказу, рішення педагогічної ради, методичної ради закладу, розпорядження, вказівки, письмового доручення, припису, інструкції, резолюції тощо і спрямовано на вдосконалення якості освіти в училищі.

10.6. Результати самоцінювання освітніх та управлінських процесів розглядаються на засіданні педагогічної ради, обговорюються з представниками здобувачів освіти, батьків, роботодавців. Отримана інформація узагальнюється, відповідний компонент оцінюється, після чого зазначені матеріали передаються дирекції закладу для прийняття відповідного управлінського рішення щодо вдосконалення якості освіти в ліцеї.

10.7. Для забезпечення прозорості та інформаційної відкритості ДПТНЗ «Реутинський ПАЛ» результати самооцінювання оприлюднюються вебсайті закладу.

XI. Заключні положення

Однією з важливих проблем забезпечення якості освітнього процесу в цілому залишається оцінка ефективності управління освітнім процесом. Тому ця модель передбачає можливість вироблення своєї системи критеріїв, чинників, за якими можна оцінювати ефективність освітнього процесу, що дасть можливість вносити відповідні корективи в його організацію.

Рівень розвитку сучасної освіти вимагає від закладу високорозвиненого вміння обирати форми, методи, типи управління педагогічним колективом, ставити серйозні вимоги до його ділових та особистісних якостей, серед яких:

- ✓ цілеспрямованість та саморозвиток;
- ✓ компетентність;
- ✓ динамічність та самокритичність;
- ✓ управлінська етика;
- ✓ прогностичність та аналітичність;
- ✓ креативність, здатність до інноваційного пошуку;
- ✓ здатність приймати своєчасне рішення та брати на себе відповідальність за результат діяльності.

Водночас ефективність управлінської діяльності закладу характеризується станом реалізації його управлінських функцій, основних аспектів та видів діяльності, ступенем їх впливу на результативність освітнього процесу з урахуванням основних чинників, для яких проводиться самоаналіз:

- стратегічне планування розвитку закладу, основане на висновках аналізу та самоаналізу результатів діяльності;
- річне планування розвитку навчального закладу формується на стратегічних засадах;
- здійснення аналізу і оцінки ефективності реалізації планів, проектів;
- реальне планування враховує усі напрямки діяльності ліцею та доводиться до відома усіх рівнів;
- забезпечення професійного розвитку педагогів, методичного супроводу молодих спеціалістів;
- поширення позитивної інформації про заклад (засобами веб-сайтів, соціальних мереж, інформаційних бюлетенів, громадських конференцій, семінарів, контактів з ЗМІ тощо);
- створення повноцінних умов функціонування закладу (безпечні та гігієнічні). Наявність засобів для фізичного, інтелектуального розвитку здобувачів освіти та педколективу;
- застосування ІКТ-технологій у освітньому процесі та повсякденному житті;
- забезпечення якості освіти через взаємодію всіх учасників освітнього процесу;
- позитивна оцінка компетентності керівника з боку працівників та громадськості.

Внутрішня система забезпечення якості освіти спрямована на вдосконалення всіх напрямків діяльності закладу.